

PHỤ LỤC THUYẾT MINH

Quyết toán ngân sách địa phương năm 2023 của tỉnh Đắk Lắk

(Kèm theo Quyết định số: /QĐ-UBND ngày / /2024 của UBND tỉnh)

I. VỀ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC (NSNN)

1. Tổng thu cân đối NSNN trên địa bàn: 7.879.741 triệu đồng, gồm:

- Thu nội địa: 7.674.337 triệu đồng.
- Thu từ hoạt động xuất, nhập khẩu: 178.107 triệu đồng.
- Thu viện trợ 27.297 triệu đồng.

2. Tổng thu ngân sách địa phương (NSDP): 29.368.606 triệu đồng, bao gồm:

- Thu được hưởng 100% và phân chia giữa các cấp ngân sách: 7.262.888 triệu đồng.
- Thu bổ sung từ ngân sách Trung ương: 13.843.359 triệu đồng.
- Thu kết dư ngân sách năm trước: 136.065 triệu đồng.
- Thu chuyển nguồn từ năm trước chuyển sang: 7.981.158 triệu đồng.
- Thu từ các khoản hoàn trả giữa các cấp ngân sách: 120.372 triệu đồng.
- Thu từ các khoản huy động đóng góp: 13.477 triệu đồng.
- Thu từ nguồn Chính phủ vay cho vay lại: 8.779 triệu đồng.
- Ghi thu tiền thuê đất, tiền sử dụng đất: 581 triệu đồng.
- Thu viện trợ: 1.927 triệu đồng.

3. Đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ thu NSNN

Tổng thu cân đối NSNN trên địa bàn tỉnh năm 2023 chỉ đạt 77,9% so với dự toán HĐND tỉnh giao, cụ thể:

a) Thu nội địa đạt 80,3% so với dự toán HĐND tỉnh giao, trong đó:

- Thu thuế, phí, lệ phí tăng 4,4% so với dự toán HĐND tỉnh giao: Trong đó, hầu hết các chỉ tiêu đều đạt và vượt dự toán; chỉ có 03 chỉ tiêu không đạt dự toán là lệ phí trước bạ (đạt 98%), thu khác do ngành thuế thực hiện (đạt 74,1%), thuế bảo vệ môi trường (đạt 66,4%); có 02 chỉ tiêu phát sinh số thu ngoài dự toán giao đầu năm nhưng không đáng kể là thuế sử dụng đất nông nghiệp (phát sinh 2.376 triệu đồng), thu cổ tức và lợi nhuận sau thuế (phát sinh 3.217 triệu đồng).

Có được kết quả thu thuế, phí, lệ phí trên do các nguyên nhân chủ yếu sau:

+ Tình hình kinh tế gặp nhiều khó khăn sau đại dịch Covid, quá sức chịu đựng của doanh nghiệp, cùng với việc thực hiện các chính sách do Trung ương ban hành để hỗ trợ doanh nghiệp và người dân đã tác động lớn, làm giảm nguồn thu NSNN.

+ Một số doanh nghiệp đóng góp nguồn thu lớn cho NSNN trên địa bàn tỉnh hoạt động sản xuất kinh doanh năm 2023 suy giảm: Công ty Bia Sài Gòn Miền Trung, Công ty Thủy điện Buôn Kuốp, ...

+ Giao dịch bất động sản còn trầm lắng, làm giảm các khoản thuế thu nhập cá nhân, lệ phí trước bạ so với năm 2022.

Nhìn chung, công tác thu thuế, phí, lệ phí năm 2023 chịu tác động bởi nhiều yếu tố làm giảm số thu; nhưng với sự chỉ đạo sát sao, quyết liệt của Tỉnh ủy,

HĐND, UBND tỉnh, sự cố gắng, nỗ lực của các ngành, các cấp, đặc biệt là cơ quan thuế, số thu thuế, phí lệ phí năm 2023 đã đạt và vượt dự toán HĐND tỉnh giao.

- Thu xổ số kiến thiết tăng 33,1% dự toán HĐND tỉnh giao.

- Thu biện pháp tài chính giảm mạnh; chỉ đạt 47,2% dự toán HĐND tỉnh giao, trong đó:

- + 02 chỉ tiêu vượt dự toán HĐND tỉnh giao (chiếm tỷ trọng nhỏ): Thu từ quỹ đất công ích, hoa lợi công sản (tăng 9,4%) và thu khác ngân sách (tăng 55%).

- + 02 chỉ tiêu không đạt dự toán HĐND tỉnh giao là: (1) Thu tiền sử dụng đất (chiếm tỷ trọng lớn nhất 95% thu biện pháp tài chính) chỉ đạt 42,7%; trong đó: thu tiền sử dụng đất khối tỉnh đạt rất thấp (chỉ đạt 18,6%), thu tiền sử dụng đất khối huyện đạt 63,3%; (2) Thu tiền cho thuê và tiền bán nhà chỉ đạt 5,6%.

Kết quả thu biện pháp tài chính đạt thấp do các nguyên nhân chủ yếu sau: do vướng mắc về cơ chế, chính sách liên quan đến trình tự, thủ tục đầu tư, giao đất, cho thuê đất, đấu giá quyền sử dụng đất, vướng mắc trong công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng các dự án; công tác lập quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất năm 2023 còn chậm; các dự án tạo nguồn thu lớn cho ngân sách trong kế hoạch năm 2023 chưa tổ chức bán đấu giá được; thị trường bất động sản trầm lắng từ nửa cuối năm 2022, hoạt động tín dụng đối với lĩnh vực bất động sản được kiểm soát chặt chẽ, dẫn đến sức mua giảm.

b) Thu từ hoạt động xuất nhập khẩu giảm mạnh (chỉ đạt 32,7% so với dự toán HĐND tỉnh giao) nguyên nhân là do tác động không thuận lợi của nền kinh tế, nhiều doanh nghiệp xuất nhập khẩu gặp khó khăn, hoạt động cầm chừng, thu hẹp quy mô sản xuất; các dự án điện gió chưa triển khai nhập khẩu hàng hóa.

c) Thu viện trợ tăng 174,3%; trong đó: ngân sách Trung ương thực hiện 25.370 triệu đồng, ngân sách cấp tỉnh thực hiện 1.927 triệu đồng (trong đó: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện 758 triệu đồng; Sở Y tế thực hiện 406 triệu đồng; Sở Lao động, Thương binh và Xã hội thực hiện 763 triệu đồng).

II. VỀ CHI NSDP

Tổng quyết toán chi NSDP năm 2023 là 29.183.480 triệu đồng; tăng 26,4% dự toán HĐND tỉnh giao đầu năm. Nguyên nhân tăng chi NSDP chủ yếu là do chi từ nguồn kinh phí Trung ương bổ sung có mục tiêu ngoài dự toán giao đầu năm, chi từ kết dư ngân sách năm trước, chi từ nguồn chuyển nguồn năm 2022 sang năm 2023.

1. Tổng chi cân đối NSDP: 17.697.850 triệu đồng, trong đó:

- Chi đầu tư phát triển: 4.299.475 triệu đồng.
- Chi thường xuyên: 13.395.363 triệu đồng.
- Chi trả nợ lãi các khoản do chính quyền địa phương vay: 3.012 triệu đồng.

2. Chi thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia và thực hiện một số mục tiêu nhiệm vụ: 2.912.767 triệu đồng, cụ thể:

- Chi thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia là 1.095.782 triệu đồng (trong đó: chi đầu tư 798.261 triệu đồng, chi thường xuyên 297.521 triệu đồng).

- Chi thực hiện một số mục tiêu nhiệm vụ là 1.816.985 triệu đồng (trong đó: chi đầu tư 1.711.086 triệu đồng, chi thường xuyên 105.899 triệu đồng).

3. Ghi chi từ nguồn ghi thu tiền thuê đất, tiền sử dụng đất: 581 triệu đồng.

4. Chi từ nguồn viện trợ: 1.927 triệu đồng.

Thuộc ngân sách cấp tỉnh, trong đó: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện 758 triệu đồng; Sở Y tế thực hiện 406 triệu đồng; Sở Lao động, Thương binh và Xã hội thực hiện 763 triệu đồng.

5. Chi chuyển nguồn sang năm sau: 8.423.902 triệu đồng, trong đó: ngân sách cấp tỉnh 4.408.705 triệu đồng, ngân sách cấp huyện 3.582.256 triệu đồng, ngân sách cấp xã 432.941 triệu đồng.

6. Chi nộp ngân sách cấp trên: 146.453 triệu đồng, trong đó: ngân sách cấp tỉnh 26.081 triệu đồng, ngân sách cấp huyện 104.445 triệu đồng, ngân sách cấp xã 15.927 triệu đồng.

Đối với chi đầu tư từ nguồn NSDP: Để đảm bảo cân đối thu, chi trong năm trong điều kiện dự kiến huy động thu ngân sách từ tiền sử dụng đất, tiền bán nhà; tỉnh đã thực hiện điều chỉnh kế hoạch đầu tư công năm 2023 tại Nghị quyết số 34/NQ-HĐND ngày 14/11/2023 của HĐND tỉnh (Quyết định số 2428/QĐ-UBND ngày 15/11/2023 của UBND tỉnh) trong đó toàn tỉnh điều chỉnh giảm 1.221.048 triệu đồng và bù huy động thu 446.702 triệu đồng (từ nguồn tăng thu, tiết kiệm chi năm 2021, 2022).

Đối với chi thường xuyên: Tỉnh đã thực hiện tiết kiệm 10% chi thường xuyên (trừ tiền lương, phụ cấp lương, các khoản có tính chất lương và các khoản chi cho con người theo chế độ) không thấp hơn mức Bộ Tài chính giao trong dự toán năm 2023 để thực hiện cải cách tiền lương theo quy định tại Thông tư số 78/2022/TT-BTC ngày 26/12/2022 của Bộ trưởng Bộ Tài chính¹. Tập trung mọi nguồn lực để đáp ứng nhu cầu chi trả lương², các chính sách an sinh xã hội, không để xảy ra tình trạng nợ lương và các chính sách, chế độ cho người lao động, đảm bảo kinh phí cho an ninh, quốc phòng, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh.

Về cơ bản, cân đối thu - chi ngân sách trên địa bàn tỉnh được đảm bảo theo quy định.

III. KẾT DƯ NSDP NĂM 2023: 185.126 triệu đồng, trong đó:

- Ngân sách cấp tỉnh: 30.780 triệu đồng (số tuyệt đối 30.780.098.270 đồng).
- Ngân sách cấp huyện: 129.971 triệu đồng.
- Ngân sách cấp xã: 24.375 triệu đồng.

IV. XỬ LÝ KẾT DƯ NGÂN SÁCH CẤP TỈNH NĂM 2023

Kết dư ngân sách cấp tỉnh năm 2023, số tiền: 30.780.098.270 đồng được xử lý như sau:

- Chi trả nợ gốc: 10.032.919.974 đồng.

¹ Quy định về tổ chức thực hiện dự toán NSNN năm 2023.

² Thực hiện Nghị định số 24/2023/NĐ-CP ngày 14/5/2023 của Chính phủ: Từ 01/7/2023 điều chỉnh mức lương cơ sở từ mức 1.490.000 đồng/tháng lên 1.800.000 đồng/tháng.

- Số còn lại 20.747.178.296 đồng, được sử dụng: Trích bổ sung Quỹ dự trữ tài chính tỉnh 10.373.589.148 đồng; hạch toán thu ngân sách cấp tỉnh năm 2024: 10.373.589.148 đồng.